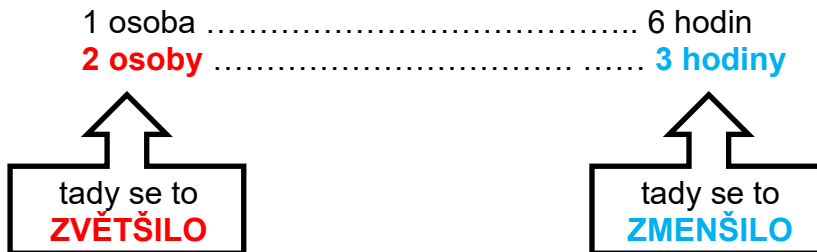

Nepřímá úměra

- NÚ je opakem PÚ, tedy:
- kolikrát něco **zvětšíš**, tolikrát se **zmenší** něco dalšího
- pro nepřímou úměrnost jsou typické příklady na práci, např.:
- 1 osoba dělá nějakou práci 6 hodiny. Za jak dlouho tutéž práci udělají 2 osoby?

Trojčlenka NÚ

- postup je stejný jako u PÚ, rozdíl je akorát v tom, že u NÚ bude **každá šipka směřovat na jinou stranu**
- **postup řešení** je **úplně stejný** jak u PÚ (opět postupuješ po šipkách, ty ale vedou každá na jinou stranu, a tak dosazuješ čísla v jiném pořadí)

Pět dlaždičů by vydláždilo náměstí za **12 dní**. **Za kolik dní** by toto náměstí vydláždili **4 dlaždiči**?

Hned poznáme, že jde o NÚ, protože 5 lidem to bude trvat kratší dobu, ale 4 lidem to bude trvat delší dobu.

Tedy: jedna hodnota (lidé) se zvýšila a druhá hodnota (čas) se snížila.

nejprve si zapiš zápis

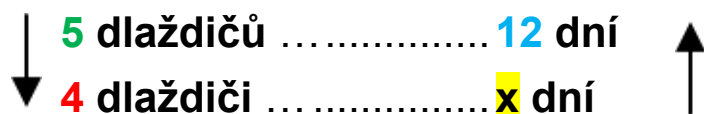
5 dlaždičů ..... **12 dní**
4 dlaždiči ..... **x dní**

Tvořím pro dobré lidi.

Mgr. David Gajdošík

pak doplň šipky

- vždy začni u **x**
- u NÚ jdou šipky každá jiným směrem ↓ ↑

a teď se pusť do výpočtu

$$x = -$$

vždy začni u „**x**“

napiš si „**x se rovná a zlomkovou čáru**“

$$x = \frac{12 \cdot 5}{}$$

a teď tam doplň čísla, jdi po šipkách

vždy první **dvě čísla** po šipkách napiš **nahoru** –
do čitatele
mezi těmito čísly bude „kát“

$$x = \frac{12 \cdot 5}{4}$$

pokračuj po šipce a doplň poslední číslo

poslední číslo napiš vždy **dolů** – do jmenovatele

$$x = 12 \cdot 5 : 4$$

nezbývá než to vypočítat

$$\underline{\underline{x = 15 \text{ dnů}}}$$

k výsledku připiš **jednotku** a 2x jej podtrhni

Tvořím pro dobré lidi.

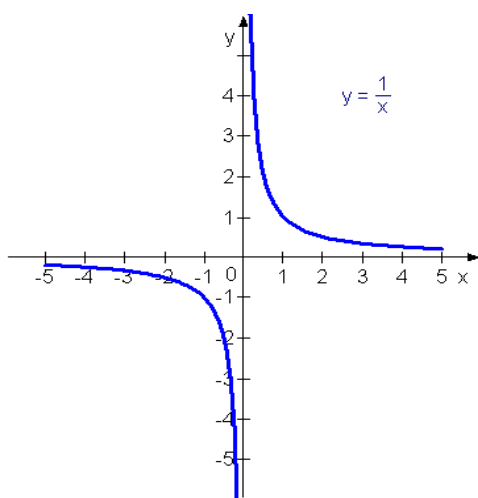
Mgr. David Gajdošík

Rovnice nepřímé úměry

- přímá úměrnost měla rovnici: $y = k \cdot x$
- **nepřímá je opak**, takže tam bude děleno: $y = k : x$
- což se dá napsat i zlomkem: $y = \frac{k}{x}$

Graf nepřímé úměry

- když si vyneseš body do grafu, tak nepůjdou spojit do přímky
- když si spojíš body, tak ti vyjde takovýto graf:
- takovému tvaru se říká **HYPERBOLA**

Tvořím pro dobré lidi.

Mgr. David Gajdošík